

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofia minții

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Filosofia minții					Codul disciplinei	HLR2312
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Mihai Rusu					
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Mihai Rusu					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	OP	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					11
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					11
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					12
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	• C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale filosofiei. • C4.2 Combinarea informațiilor pentru a formula ipoteze și reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv). • C4.4 Reflecția critică și constructivă asupra modalităților de construire și de aplicare a ipotezelor filosofice referitoare la existența umană.
	• C4.5 Formularea unei ipoteze filosofice, cu un nivel mediu de complexitate.
Competențe transversale	- capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite; - abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice filosofice; - competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice în domeniul filosofiei minții, precum și în redactare de texte (scriere academică).

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Prezentarea sistematică a principalelor probleme filosofice generate de funcționarea minții umane și de relațiile dintre stările și procesele neuro-fiziologice din sistemul nervos și stările conștiente subiective ale indivizilor; analizarea și evaluarea teoriilor și pozițiilor filosofice principale în filosofia minții din sec. al XX-lea și începutul sec. al XXI-lea care au fost elaborate ca răspunsuri la problemele minții și ale conștiinței.
7.2 Obiectivele specifice	• Deprinderea studentelor/studenților cu specificul dezbaterilor sistematice din filosofia (analitică) a minții, în interacțiune cu teme din metafizică, logica filosofică și filosofia limbajului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere. Teme și probleme în filosofia minții.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Problema ontologică (problema minte-corp). Dualismul. Behaviorismul filosofic (logic).	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Materialismul reducționist și superveniența (teoria identității). Argumentele lui Saul Kripke împotriva teoriei identității.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Funcționalismul (mașină; causal). Saul Kripke împotriva funcționalismului.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Alte argumente critice împotriva funcționalismului.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Materialismul eliminativist. Alte variante de materialism non- reducționist.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Problema semantică. Intenționalitatea și atitudinile propoziționale.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Problema epistemologică. Problema celorlalte minți. Problema conștiinței de sine.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Problema metodologică. Idealism și fenomenologie. Behaviorismul metodologic.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Abordarea cognitivă/computațională. Materialismul metodologic.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Inteligența artificială. Minți posibile.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Kurt Goedel despre limitele programului tare AI.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Liberul arbitru vs. determinism. Libertarianism. Compatibilism.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Minte și conștiință. Qualia.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
Bibliografie Ned Block, Owen J. Flanagan, Guven Guzeldere (eds.), <i>The Nature of Consciousness: Philosophical Debates 1st Edition</i> , Bradford Books, 1997. Keith Campbell, <i>Body and Mind</i> , Macmillan, London, 1970. David Chalmers, <i>The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory</i> , Oxford University Press, New York, Oxford, 1996. David Chalmers, <i>The Character of Consciousness</i> , Oxford University Press, 2010. Paul M. Churchland, <i>Matter and Consciousness. Third Edition</i> , A Bradford Book. The MIT Press, 2013. Donald Davidson, Mental Events, în Donald Davidson, <i>Essays on Actions and Events, Second Edition</i> , Clarendon, Oxford University Press, 2001. Richard Dawkins, <i>The Selfish Gene</i> , Oxford University Press, 1976. Daniel C. Dennett, <i>The Intentional Stance</i> , MIT Press, New York, 1989. Daniel C. Dennett, <i>Consciousness Explained</i> , Little, Brown and Co., Boston, New York, and London, 1981. Rene Descartes, <i>Reguli de îndrumare a minții. Meditații despre filozofia prima</i> , Editura "Humanitas", 2004. Jerry A. Fodor, <i>The Language of Thought</i> , Harvard University Press, Cambridge, MA, 1975. John Heil, <i>Philosophy of Mind: A Contemporary Introduction</i> , Routledge, 2019. Robert Kirk, <i>Zombies and Consciousness</i> , Clarendon Press, Oxford, 2005.		

Saul Kripke, <i>Naming and Necessity</i>, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1980. Saul Kripke, <i>Philosophical Troubles. Collected Papers, Vol.1</i>, Oxford University Press, 2013. William G. Lycan, Jesse J. Prinz (eds.), <i>Mind and Cognition: An Anthology, 3rd Edition</i>, Wiley-Blackwell, 2008. Neil Tennant, <i>Introducing Philosophy. God, Mind, World, and Logic</i>, Routledge, 2015.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Introducere. Teme și probleme în filosofia minții.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Problema ontologică (problema minte-corp). Dualismul. Behaviorismul filosofic (logic).	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Materialismul reducționist și supervinența (teoria identității). Argumentele lui Saul Kripke împotriva teoriei identității.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Funcționalismul (mașină; causal). Saul Kripke împotriva funcționalismului.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Alte argumente critice împotriva funcționalismului.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Materialismul eliminativist. Alte variante de materialism non- reducționist.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Problema semantică. Intenționalitatea și atitudinile propoziționale.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Problema epistemologică. Problema celorlalte minți. Problema conștiinței de sine.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Problema metodologică. Idealism și fenomenologie. Behaviorismul metodologic.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Abordarea cognitivă/computațională. Materialismul metodologic.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Inteligența artificială. Minți posibile.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Kurt Goedel despre limitele programului tare AI.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Liberul arbitru vs. determinism. Libertarianism. Compatibilism.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Minte și conștiință. Qualia.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
Bibliografie Ned Block, Owen J. Flanagan, Guven Guzeldere (eds.), <i>The Nature of Consciousness: Philosophical Debates 1st Edition</i>, Bradford Books, 1997. Keith Campbell, <i>Body and Mind</i>, Macmillan, London, 1970.		

David Chalmers, *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*, Oxford University Press, New York, Oxford, 1996.

David Chalmers, *The Character of Consciousness*, Oxford University Press, 2010.

Paul M. Churchland, *Matter and Consciousness. Third Edition*, A Bradford Book. The MIT Press, 2013.

Donald Davidson, Mental Events, în Donald Davidson, *Essays on Actions and Events, Second Edition*, Clarendon, Oxford University Press, 2001.

Richard Dawkins, *The Selfish Gene*, Oxford University Press, 1976.

Daniel C. Dennett, *The Intentional Stance*, MIT Press, New York, 1989.

Daniel C. Dennett, *Consciousness Explained*, Little, Brown and Co., Boston, New York, and London, 1981.

Rene Descartes, *Reguli de îndrumare a minții. Meditații despre filozofia prima*, Editura "Humanitas", 2004.

Jerry A. Fodor, *The Language of Thought*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1975.

John Heil, *Philosophy of Mind: A Contemporary Introduction*, Routledge, 2019.

Robert Kirk, *Zombies and Consciousness*, Clarendon Press, Oxford, 2005.

Saul Kripke, *Naming and Necessity*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1980.

Saul Kripke, *Philosophical Troubles. Collected Papers, Vol.1*, Oxford University Press, 2013.

William G. Lycan, Jesse J. Prinz (eds.), *Mind and Cognition: An Anthology, 3rd Edition*, Wiley-Blackwell, 2008.

Neil Tennant, *Introducing Philosophy. God, Mind, World, and Logic*, Routledge, 2015.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale. Colocviu la sfârșitul semestrului (sesiune)	66% din nota finală
	- asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul FILOSOFIEI MINȚII; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)		
10.5 Seminar/laborator	- însușirea cunoștințelor discutate la seminar;	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului	33% din nota finală

	- capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	- verificare orală - cât și în timpul examinării finale	
	-activitate seminar: participare la dezbateri, prezentare referat; -însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)		
10.6 Standard minim de performanță			
• Curs / Colocviu: Elaborarea unei lucrări scrise (eseu academic) cu temă la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale filosofiei; • Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale / scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat). Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată din alte surse, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.			

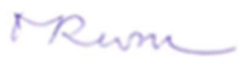
11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică.

Data completării:
31.03.2025

Semnătura titularului de curs

Lect. univ. dr. Mihai Rusu

Semnătura titularului de seminar

Lect. univ. dr. Mihai Rusu

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Ciprian Mihali

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."